

Kommunstyrelsen Dnr: KS 2014/000272

Socialdemokraterna

Miljöpartiet

Vänsterpartiet

Svar på motion från Mats Siljebrand (L) med rubriken "erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: 2014/000272

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand Liberalerna har föreslagit Kommunfullmäktige följande beslut:

Att uppdra till kommunstyrelsen, äldreomsorgsnämnden och kommunalnämnderna att utreda och pröva en friskvårdspeng riktad till alla södertäljebor som är 80 år och äldre

För övrigt se motionens innehåll.

Beslutsunderlag

Motionen remiterades till Äldreomsorgsnämnden, hållbarhetsutskottet, kommunalnämnderna i Järna, Hölö-Mörkö, Vårdinge-Mölnbo och Enhörna samt kommunala pensionärsrådet.

Äldreomsorgsnämnden svarade den 14 december 2016

Nämnden antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med bifogat yttrande som sitt svar på motionen.

Hållbarhetsutskottet svarade den 18 april 2017

Hållbarhetsutskottet antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med bifogat yttrande som sitt svar på motionen.

Järna kommunalnämnd svarade den 31 januari 2017

Järna kommunalnämnd avstår från att yttra sig då kommunalnämnderna inte längre har ansvar för äldreomsorgen

Hölö-Mörkö kommunalnämnd svarade den 26 januari 2017

Nämnden antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med bifogat yttrande som sitt svar på motionen.

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd svarade den 24 januari 2017

Nämnden antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med bifogat yttrande som sitt svar på motionen.

Enhörna kommunalnämnd svarade den 12 december 2016

Nämnden antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med bifogat yttrande som sitt svar på motionen.

Kommunala pensionärsrådet svarade den 7 december 2016

Kommunala pensionärsrådet anser att 500 kronor inte förbättrar livskvaliteten för målgruppen i någon större utsträckning. En större del av de äldre har psykiska besvär och många lever ensamma. Kommunen borde istället skapa ekonomiskt utrymme så att fler personer, 65 år och äldre, kan ta del av social gemenskap, fysisk aktivitet i olika former samt information om näringsriktig mat intagen i en social gemenskap.

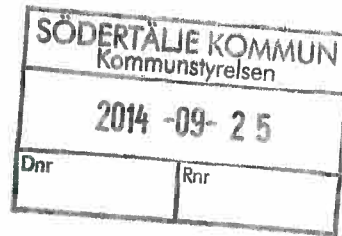
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen konstaterar att en friskvårdspeng till personer över 80 år strider mot det kommunalrättsliga förbudet mot understöd till enskild.

I Södertälje kommun prioriteras istället de äldres välbefinnande genom anslag till öppna mötesplatser, Kultur 365 och andra aktiviteter. Det utgår också stöd till pensionärsföreningar som bedriver olika former av aktiviteter våra äldre. Detta arbete bör naturligtvis fortsätta att utvecklas för att ge fler äldre i Södertälje möjligheter till en frisk och aktiv tid.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att avslå motionen

Bil A:103

MOTION

Till kommunfullmäktige

ERBJUD FRISKVÅRDSPENG TILL ALLA ÖVER 80 ÅR

De "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Vi vill ge den här växande gruppen en god livskvalitet utifrån sina förutsättningar. Att stimulera aktiviteter för äldre-äldre kommer garanterat att betala sig i form av bättre hälsa och välbefinnande.

Förebyggande hälsovård

Friskvårdspengen, till exempel på 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre (3 732 personer 2014-06-30) - utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration. Ekonomiska begränsningar får inte hindra motion, fysisk träning eller allehanda kulturaktiviteter, som enligt samstämmig forskning är ren och skär förebyggande hälsovård.

Social investering

Den här frågan är mycket angelägen, eftersom vi på olika sätt behöver motverka ohälsa hos den åldrande befolkningen. Det målas ibland upp skräckscenarier om hur vi tvingas ta ut högre skatt när allt fler uppnår "mogen ålder". Men det behöver naturligtvis inte alls bli fallet, om vi i dag agerar rätt med framsynta sociala investeringar.

Folkpartiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige

uppdar till kommunstyrelsen, äldreomsorgsnämnden och kommundelsnämnderna att utreda och pröva en friskvårdspeng riktad till alla södertäljebor som är 80 år och äldre.

Södertälje den 29 september 2014

Mats Siljebrand
Mats Siljebrand (FP)

§ 170 Yttrande över motion – Erbjudna friskvårdspeng till alla över 80 år

Dnr: 16/079

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2014 väckt motionen ”Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år”.

Motionen lyfter fram att de ”årsrika” i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit till och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för äldre skulle betala sig i form av ökat välmående. Friskvårdspengen som förslås uppgå till exempelvis 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre – utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration.

Beslutsunderlag

- Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med yttrande, 2016-11-16
- Motionen ”Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år”, 2014-09-25

Yrkanden

Nils-Gunnar Lindh (L) yrkar på nämnden ska tillstyrka motionen.

Äldreomsorgsnämndens beslut

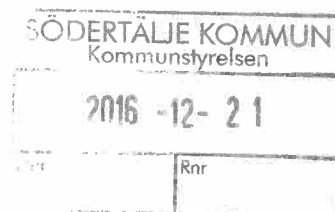
Att anta social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2016-11-16 med bifogat yttrande som sitt svar på motionen och överlämna det till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Akten

Reservation

Nils-Gunnar Lindh (L) reserverar sig och anger följande: Social- och omsorgskontoret ger ett negativt svar på motionen och hänvisar till kapitel och paragrafen i regeringsformen, kommunallagen, socialtjänstlagen och befogenhetslagen. Det liberalernas gruppledare Mats Siljebrand föreslår är att utreda och pröva en friskvårdspeng till södertäljebor som är 80 år och äldre. Det borde trots all lagstiftning som social och omsorgskontoret hänvisar till vara möjligt att erbjuda en friskvårdspeng. Jag hänvisar i min reservation till äldreomsorgsnämndens negativa beslut till bl.a. Sigtuna och Botkyrka som infört gratis broddar för att undvika halkolyckor till de över 70 år och på KPR:s begäran har Södertäljes kommunstyrelse gett i uppdrag att utreda broddar till Södertäljebor över 70 år som skall presenteras i januari 2017. Bli svaret positivt så borde det även kunna gälla erbjudandet om en friskvårdspeng.

Justerandes signum

Anslagsdatum

Utdragsbestyrkande

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-11-16

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Hölö-Mörkö kommunalnämnd

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd

Järna kommunalnämnd

Enhörna kommunalnämnd

Svar på motion av Mats Siljebrand (L) – "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: ÄON 16/079, HM kdn 16/60, VM kdn 16/52, Jä kdn 16/85, En kdn 16/53

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2014 väckt motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år".

Motionen lyfter fram att de "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit till och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för äldre skulle betala sig i form av ökat välmående. Friskvårdspengen som förslås uppgå till exempelvis 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre – utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med yttrande, 2016-11-16

Motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år", 2014-09-25

Ekonomiska konsekvenser

Friskvårdspeng till alla över 80 år bedöms utgöra sådant understöd till enskilda som kommunen inte kan betala ut utan särskilt lagstöd., d.v.s. strida mot det kommunalrättsliga förbudet mot understöd till enskild, jfr 2 kap 1 § kommunallagen (1991:900), KL och bilaga.

Kontorets förslag till äldreomsorgsnämnden och kommunalnämnderna:

Att anta social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2016-11-16 med bifogat yttrande som sitt svar på motionen och överlämna det till kommunstyrelsen.

Lenita Granlund

Socialdirektör

Maria Knutsson

Jurist

YTTRANDE

2016-11-02

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Hölö-Mörkö kommunalnämnd

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd

Järna kommunalnämnd

Enhörna kommunalnämnd

Yttrande över motionen - "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: ÄON 16/, HM kdn 16/60, VM kdn 16/52, Jä kdn 16/85, En kdn 16/53

I motionen föreslås att Södertälje kommun ska lämna friskvårdsbidrag, utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration, till personer över 80 år, i syfte att motverka ohälsa hos den åldrande befolkningen. I yttrandet nedan undersöks hur förslaget förhåller sig till bestämmelser i kommunallagen.

Den kommunala kompetensen och förbud mot understöd åt enskild

Av 14 kap. 2 § regeringsformen framgår att kommunerna sköter lokala och regionala angelägenheter av allmänt intresse på den kommunala självstyrelsens grund. Närmare bestämmelser om detta finns i lag. På samma grund sköter kommunerna även de övriga angelägenheter som bestäms i lag.

Av 2 kap 1 § kommunallagen (1991:900), KL framgår att kommuner och landsting själva får ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar och som inte skall handhas enbart av staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan.

I det krav på allmänintresse som framgår av 2 kap 1 § KL ligger ett principiellt förbud mot att ge understöd åt enskilda, eftersom det i rent kommunalrättslig bemärkelse inte är ett allmänt intresse att sådant understöd lämnas. Kommunen behöver ha rättslig grund som skyldighet eller befogenhet att göra en sådan prestation, exempelvis betala skadestånd, eller på någon särskild kommunalrättslig grund ändå få prestera.¹ Av praxis framgår att exempelvis kommunal vårdnadsersättning eller generella socialbidrag till barnfamiljer inte är förenliga med de kommunala kompetensbestämmelserna, utan särskilt lagstöd (RÅ 1981 Ab 290 respektive RÅ 1985 2:79).

¹ Lindquist Ulf, Losman Sten, Lundin Olle, Madell Tom, *Kommunallagen, en handbok med kommentarer*, version 1 den 1 januari 2016, internetutgåvans kommentar till 2 kap 1 § KL.

Tillämpliga undantag?

I speciallagstiftning finns flera undantag från förbudet att ge understöd åt enskilda. Viktiga exempel på sådan speciallag är socialtjänstlagen (2001:453), SoL, enligt vilken kommunen har ett flertal skyldigheter och lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, befogenhetslagen.

Det finns bestämmelser som ger befogenhet att ge behovsbedömt ekonomiskt bistånd till enskild i 4 kap SoL (se särskilt 4 kap 1-2) samt regler som särskilt avser kommunens skyldigheter i förhållande till äldre i 5 kap 4-6 §§ SoL. Det finns vidare ett undantag för att vissa servicetjänster till personer över 67 år kan lämnas utan föregående biståndsbedömning, i 2 kap 7 § befogenhetslagen.

Ingen av de här nämnda bestämmelserna bedöms ge utrymme att lämna icke behovsbedömd friskvårdspeng till kommuninvånare över 80 år, inte heller mot bakgrund av det i motionen angivna ändamålet, att motverka ohälsa hos den åldrande befolkningen (jfr ovan angående RÅ 1985 2:79). Det finns inte heller något annan känd grund för att kommunen skulle ha befogenhet att lämna prestation i form av friskvårdspeng till kommuninvånare över 80 år.

Bedömningen görs att den föreslagna friskvårdspengen skulle strida mot förbudet mot att ge understöd åt enskilda.

Handläggare: Maria Knutsson
Jurist
Social- och omsorgskontorets stab
Telefon (direkt): 08-523 071 21
E-post: maria.a.knutsson@sodertalje.se

§ 14 Motion av Mats Siljebrand (L) "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: HU 14/272 KS 14/272

Sammanfattning av ärendet

Motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år" föreslår att samtliga invånare över 80 år i Södertälje kommun erbjuds en friskvårdspeng på 500 kr, pengarna ska delas ut utan ökad administration eller något krav på biståndsbedömning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelsens kontor daterad 2017-02-23

Social- och omsorgskontorets yttrande 2016-11-16

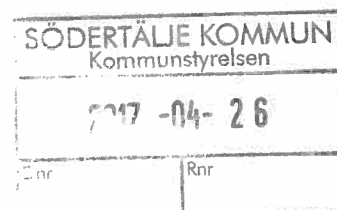
Motionen – "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år" daterad 2014-09-25

Hållbarhetsutskottets beslut

Hållbarhetsutskottet antar tjänsteskrivelsen från kommunstyrelsens kontor daterad 2017-02-23 som sitt svar på motionen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2017-04-26	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2017 -04- 26	
Dnr	Rnr

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-02-23

Kommunstyrelsens kontor

Hållbarhetsutskottet

Yttrande över motionen - "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: HU 14/272 KS 14/272

Sammanfattning av ärendet

Motionen föreslår att samtliga invånare över 80 år i Södertälje kommun erbjuds en friskvårdspeng på 500 kr, pengarna ska delas ut utan ökad administration eller något krav på biståndsbedömning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse 2017-02-23

Social och omsorgskontorets yttrande 2016-11-16

Motionen - "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år" 2014-09-25

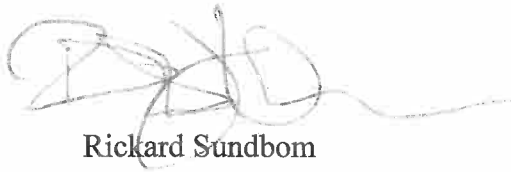
Ärendet

Hållbarhetsutskottet hänvisar till social- och omsorgskontorets yttrande och juridiska bedömning som påpekar att förslaget strider mot det kommunalrättsliga förbudet mot understöd till enskild, jfr 2 kap 1 § kommunallagen (1991:900).

Kommunen bör istället arbeta för att skapa utrymme för generella förebyggande och främjande hälsoinsatser för samtliga invånare som är 65 år och äldre. Insatser för att främja fysisk aktivitet, psykisk hälsa och information om vikten av näringsriktig mat.

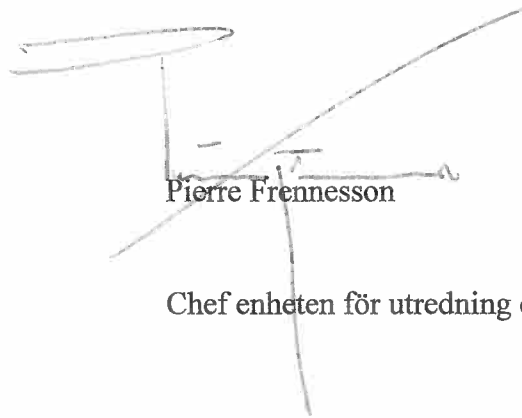
Kommunstyrelsens kontors förslag till Hållbarhetsutskottet:

Att anta kommunstyrelsens kontors yttrande som sitt svar på motionen och överlämna det till kommunstyrelsen.

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

Pierre Frennesson

Chef enheten för utredning och hållbarhet

Handläggare: Sofie Somers
Utredare
Enheten för utredning och hållbarhet
Telefon (direkt): 08-523 063 78
E-post: sofie.somers@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten
Stadskansliet
Enheten för utredning och hållbarhet
Hållbarhetsutskottet

§ 18 Svar på motion av Mats Siljebrand (L) "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: Jä 16/85

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2014 väckt motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år".

Motionen lyfter fram de "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit till och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för äldre skulle betala sig i form av ökat välmående. Friskvårdspengen som föreslås uppgå till exempelvis 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre – utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration.

Kontorets bedömning är att den föreslagna friskvårdspengen skulle strida mot förbudet att ge understöd åt enskilda.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2016-11-16, med yttrande
Motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år", 2014-09-25

Yrkanden

Ordförande Hanna Klingborg (MP) yrkar på att nämnden avstår från att yttra sig över motionen då kommunaldelsnämnderna inte längre har ansvar för äldreomsorgen.

Viveca Rabenius (L) yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordförande ställer proposition på de olika yrkandena och finner nämnden besluta i enlighet med sitt eget yrkande.

Järna kommunaldelsnämnds beslut

Nämnden avstår från att yttra sig över motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år".

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

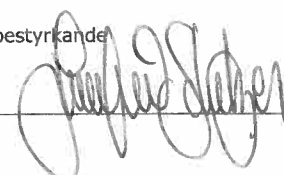
Justerandes signum

Anslagsdatum

2017-02-03

Utdragsbestyrkande

§ 14 Svar på motion av Mats Siljebrand (L) "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: HM 16/60

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2014 väckt motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år".

Motionen lyfter fram att de "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit till och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för äldre skulle betala sig i form av ökat välmående. Friskvårdspengen som föreslås uppgå till exempelvis 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre – utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration.

Kontorets bedömning är att den föreslagna friskvårdspengen skulle strida mot förbudet att ge understöd åt enskilda.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med yttrande, 2016-11-16

Motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år", 2014-09-25

Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnds beslut

Nämnden antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2016-11-16 med bifogat yttrande som sitt svar på motionen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2017-02-02	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

§ 11 Svar på motion av Mats Siljebrand (L) "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: VM 16/52

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2014 väckt motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år".

Motionen lyfter fram att de "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit till och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för äldre skulle betala sig i form av ökat välmående. Friskvårdspengen som föreslås uppgå till exempelvis 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre – utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration.

Kontorets bedömning är att den föreslagna friskvårdspengen skulle strida mot förbudet att ge understöd åt enskilda.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med yttrande, 2016-11-16

Motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år", 2014-09-25

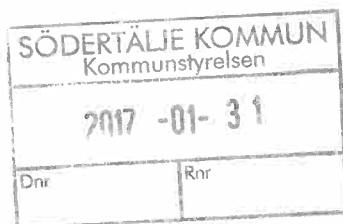
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnds beslut

Nämnden antar social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2016-11-16 med bifogat yttrande som sitt svar på motionen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

Justerandes signum <i>A B C</i>	Anslagsdatum 2017-02-01	Utdragsbestyrkande <i>[Signature]</i>
------------------------------------	----------------------------	--

§ 138 Svar på motion av Mats Siljebrand (L) – "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: En 16/53

Sammanfattning av ärendet

Mats Siljebrand (L) har vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 september 2014 väckt motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år".

Motionen lyfter fram att de "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit till och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för äldre skulle betala sig i form av ökat välmående. Friskvårdspengen som förslås uppgå till exempelvis 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre – utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse med yttrande, 2016-11-16
Motionen "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år", 2014-09-25

Yrkande

Kjell Westerberg (L) yrkar bifall till motionen.

Tjänstgörande ordförande Karla Sand (MP) yrkar bifall till kontorets förslag.

Proposition

Tjänstgörande ordförande ställer proposition på föreliggande yrkanden och finner att nämnden beslutat i enlighet med bifall till kontorets förslag.

Enhörna kommunalnämnds beslut

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2016-11-16 med yttrande antas som svar på motionen och överlämnas till kommunstyrelsen.

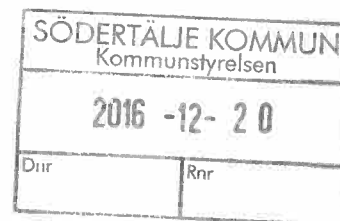
Reservation

Kjell Westerberg (L) anmäler reservation till protokollet till förmån för sitt yrkande.

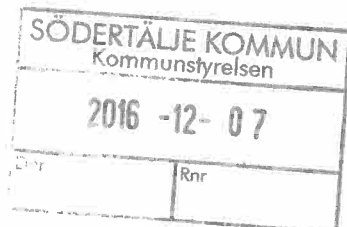
Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2016-12-20	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

YTTRANDE

2016-12-07

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

Yttrande på motion "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: KS 14/272

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av motionen angående att erbjuda friskvårdspeng till alla över 80 år i Södertälje.

Rådet anser att 500 kronor inte förbättrar livskvaliteten för målgruppen i någon större utsträckning. En stor del av de äldre har psykiska besvär och många lever ensamma. Kommunen borde istället skapa ekonomiskt utrymme så att fler personer, 65 år och äldre, kan ta del av social gemenskap, fysisk aktivitet i olika former samt information om vikten av näringsriktig mat intagen i en social gemenskap.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se